

Mise és mate (Ejtsd *máté*)

A mate azaz, a yerba mate, egy fű, amit Argentínában és néhány környező országban teához használnak és, bár úgy is lehet, nem mint infúzió, hanem a megszáritót és apróra vágott fű egy kisebb edénybe teszik és onnan egy fém vagy ritkábban nád szívókával szürcsölik a belé öntött meleg vizet. Lehet keserű vagy kis cukorral inni, esetleg hozzáadnak kis mennyiségű gyógy-illatos fűveket, pl.mentát.

Múlt vasárnap ünnepelték a templom védőszentjének, Keresztelő Szent Jánosnak szentelt kilencednek ötödik napját, amelyet a fiataloknak ajánlották. Az atya hangsúlyozta a fiatalok nélkülözhetetlen helyét és szerepét az egyházban... roviden, összefoglalva „a gyerekek adják az egyszerűséget, az idősek és öregek a tapasztalatot és a bölcsességet, a fiatalok az életerőt, a vitalitást, a kreativitást”... „egy fiatalok nélkül egyház izetlenné, unalmassá, semmitmondóvá válhat...”

A predikáció után felszólítja a fiatalok, hogy hozzák az oltárhoz „az egység, a közösség és a az összetartás jelét”. Bár a jel szót nem nagyon értettem, azt hittem, hogy következik a felajánlás és a fiatalok hozni fogják a kenyeret és a bort. De nem. Egyszer látom, hogy előre hoznak egy maté-t a hozzávaló termoszt tele meleg vízzel. Egy előkészített kis asztalra helyezik, fehér terítő felett és két szép kandeláber között, melyeknek gyertyájakat egy-egy fiatal gyújtott. Mit mondjak? Meglepett. De nagyon tesztett. Egy valóban profán, hétköznapi, a mindennapi életben szinte nélkülözhetetlen jelenség majdnem, hogy a liturgikus elemek közé lett felemelve. Miért? A mate-t gazdagok és szegények isszák egyaránt, nem egy adott osztály vagy társadalmi rétegnek a szokása, városban és vidéken ugyanúgy, a legszerényebb körülmények között, azért van akik egy egyszerű kis edényben készítik, üres száritott tők, lehet alumínium vagy műanyag bögre fölé, de vannak mások, akik akár a kedvenc foci csapatjuk címerével vagy bonyolultabb, egészen az ezüst berakásokkal díszített, művészi, furfangosabb edényeket hasznájak. Így vagy úgy, ami benne van az csak mate-fű és meleg víz. Fiatalok, idősek, öregek, férfiak vagy nők, és egy adott kor után gyerekek is isszák. Mateznak az okosok és a buták, értelmiségek és egyszerű munkások, parasztok, doktorok, háziasszonyok, munkanélküliek, papok. De sosem egyedül, a mate-zás olyan, mint egy „szertartás”, amelynek legalább ketten kelljenek. Szomorú dolognak tartják azt, ha valaki kénytelen egyedül innia, mintha nem lenne senkie... nem az igazi. De ha mégis, ha valaki magányos, a mate-ben biztos vigaszt talál.

Az edényt szinte telerakják a mate-fűvel, ráöntik a meleg vizet és az ember szürcsöli, ameddig a hang is jelzi hogy kiürült belőle a víz, újratöltik és körbe-körbe adják, senkinek sem jutna eszébe, hogy kétszer igyon anélkül, hogy a többiek is itták volna, szépen sorban, az adagját. És, annak ellenére, hogy mindenki ugyan azzal a „bombilla”-ból szürcsöli (a szívoka) senkiben sem merül fel, hogy valaki a csoportból ismeretlen számára, talán valami ragályos betegségben szenvedhet, esetleg nem túl higiénikus, fogatlan, stb.

Ez mindenhol így van, ritka fehérről hollónak számít az, aki nem maté-zik, mint például én.